

Meldpunt RKK

zaaknummer 2010T225

Ingek. 28 DEC. 2011

23 december 2011

Meldingsnummer: 2010 - 0229

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____ overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 maart 2011. Op 12 april 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____, Algemeen Overste Fraters CMM. Op 5 december 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen, bijgestaan door mr. Nijssen. Namens de Congregatie is voornoemd verschenen. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager is zeer slechtziend en moest om die reden toen hij zes jaar was naar het blindeninstituut _____ te _____ Aangeklaagde gaf handenarbeidlessen op het blindeninstituut. De handenarbeidlessen vonden plaats op dinsdag, woensdag en zaterdag. Klager herinnert zich dat het misbruik met name tijdens de lessen op dinsdag plaats vond. Het lokaal waar handenarbeid werd gegeven lag wat afgelegen van de andere leslokalen Klager moest vaak eerder komen, omdat aangeklaagde hem bijvoorbeeld iets wilde laten zien. In het lokaal begon aangeklaagde van achteren tegen klager aan te rijden en hem te knuffelen. Klager herinnert zich dat het er vrij hard aan toe ging. Het deed pijn. Bij het rijden werd klager zo hard tegen het bureau van aangeklaagde geduwd, dat hij los kwam van de grond. Na de eerste keer dat het misbruik plaatsvond, was klager erg in de war. Daarna dacht hij dat het kennelijk normaal was en erbij hoorde. Het misbruik heeft geduurd tot klager tien jaar was. Toen verhuisde het instituut naar _____ en verdween aangeklaagde uit beeld.

2.2. Ter zitting heeft klager toegelicht dat hij, na de verhuizing van het blindeninstituut naar [redacted] aangeklaagde nog een keer heeft opgezocht, omdat hij hem, ondanks hetgeen was gebeurd, miste. Aangeklaagde stuurde hem toen weg en klager was daar destijds erg verdrietig over. Klager was zo eenzaam op het instituut dat elke vorm van aandacht, ook het misbruik, door hem werd ervaren als beter dan de eenzaamheid.

2.3. Pas later in zijn leven is klager zich gaan realiseren wat hem is overkomen en welke impact het misbruik op zijn verdere leven heeft gehad en nog steeds heeft. Klager heeft tussen 1984 en 1998 diverse psychologische therapieën gevolgd. Hij is erg wantrouwend, hetgeen een direct gevolg is van hetgeen hem als kind is overkomen. Klager is erg op zichzelf en voelt zich in bepaalde omstandigheden erg onzeker, kwetsbaar en chantabel en blokkeert dan. Door deze problemen is klager ook in zijn latere leven een aantal keren slachtoffer geworden van onzedelijke handelingen door derden.

2.4. Klager is reeds in 1985 naar [redacted] gegaan om zijn klacht bekend te maken bij de Congregatie. Hij heeft toen gesproken met [redacted], werkzaam als psycholoog bij het instituut in [redacted]. Dit gesprek heeft echter geen vervolg gekregen.

2.5. Klager is op zoek naar genoegdoening en schadevergoeding. Daarnaast wenst klager bij te dragen aan het bekend maken van het misbruik binnen de kerk in het algemeen, ter voorkoming van dergelijk drama in de toekomst.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit de archieven en de gesprekken met medebroeders zijn geen aanwijzingen voor seksueel misbruik door aangeklaagde gevonden. Wel stond aangeklaagde erom bekend dat hij "losse handjes" had. Lichamelijke straffen waren hem niet vreemd. Het handenarbeidlokaal was het domein van aangeklaagde. Andere fraters kwamen daar nauwelijks. Het misbruik kan binnen die context gemakkelijk hebben plaatsgevonden, zonder dan anderen daar weet van hadden. De Overste concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Het feit dat hem twee andere klachten tegen aangeklaagde bekend zijn, waarbij eveneens sprake was van het van achteren tegen de slachtoffers aanrijden, maakt de klacht van klager voor hem aannemelijker. De Overste heeft reeds een gesprek met klager gehad.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 45 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn klacht ondersteund door de verklaring van

en blijkt uit de reactie op het klaagschrift van de Overste dat er nog twee klachten tegen aangeklaagde zijn ontvangen bij de Congregatie, welke klachten wat betreft de aard van het misbruik en de plaats waar het zich voordeed vergelijkbaar zijn.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zes jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

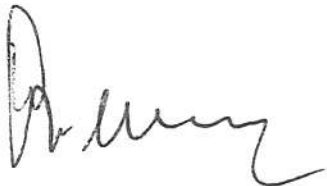
4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door reeds een gesprek met klager aan te gaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt en namens de congregatie zijn spijt te betuigen over het klager aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 23 december 2011 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem., leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van Fraters CMM en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

zaaknummer 2010T225

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.